

The Thai Journal of Veterinary Medicine

Volume 9
Issue 4 December 1979

Article 9

1-1-1979

บทความวิชาการ

พีระศักดิ์ จันทร์ประทีป

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjvm>

Part of the [Veterinary Medicine Commons](#)

Recommended Citation

จันทร์ประทีป, พีระศักดิ์ (1979) "บทความวิชาการ," *The Thai Journal of Veterinary Medicine*: Vol. 9: Iss. 4, Article 9.

DOI: <https://doi.org/10.56808/2985-1130.3389>

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/tjvm/vol9/iss4/9>

This Editorial is brought to you for free and open access by the Chulalongkorn Journal Online (CUJO) at Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in The Thai Journal of Veterinary Medicine by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

บทบรรณาธิการ

การเลี้ยงหมูในบ้านเรามีความก้าวหน้าเป็นอย่างมาก เพราะนอกจากจะเป็นอาชีพหลักซึ่งทำรายได้เป็นอย่างดีแล้วยังมีส่วนที่ทำให้เกิดการหมุนเวียนเงินตราในกิจการค้าเป็นอย่างมากด้วย อย่างไรก็ตามผู้เลี้ยงหมูนั้นมีปัญหาเรื่อยแปรต จะแตกต่างกันกับชื่อหมูมาก จากอดีตจนถึงปัจจุบันตลาดค้าหมูมีความผันแปรและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา อาจพูดได้ว่าทุก 2 ปี โดยที่ราคาหมูขึ้นลงตามปริมาณการผลิตลูกหมูและผลผลิตทางการเกษตรซึ่งใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับผสมเป็นอาหาร ปัญหาที่คงแปลกแต่จริงที่ไม่มีใครช่วยแก้ไขได้ทั้ง ๆ ที่มีข้อมูล วิธีการและปัจจัยอยู่พร้อมแล้วก็ตาม นับว่าเป็นอุปสรรคที่คอยบั่นทอนกำลังใจผู้เลี้ยง เพราะไม่สามารถมั่นใจได้ว่าหมูที่ตนผลิตได้จะสามารถจำหน่ายได้กำไรหรือขาดทุนเท่าไรโดยเฉพาะผู้เลี้ยงที่มีทุนน้อย ซึ่งไม่สามารถยืดเวลาการส่งโรงฆ่าในกรณีที่หมูราคาตกออกไปได้อีก จำเป็นต้องจำหน่ายออกไปทั้ง ๆ ที่ขาดทุนหรือไม่คุ้มค่าลงทุน แตกต่างจากนายทุนซึ่งสามารถยืดหยุ่นเวลาจนสามารถแก้ไขสถานการณ์ได้

ในแง่ของการเลี้ยงหมู อาหารและวัตถุดิบที่ใช้ผสมเป็นอาหารเลี้ยงหมูที่มีคุณภาพดีจริงมีราคาแพงและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นแน่นอนตลอดเวลาเพราะค่าขนส่งนั่นเอง ตามท้องตลาดยังพบว่าวัตถุดิบต่าง ๆ ยังมีการปลอมปนซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้หมูได้อาหารที่ไม่มีคุณภาพครบถูกต้องตามที่คำนวณไว้ เป็นเหตุให้เกิดเป็นโรคขาดอาหาร ภูมิคุ้มกันโรคน้อย หมูขุน จะได้น.น.ส่งโรงฆ่าช้า ถ้าเป็นพ่อแม่พันธุ์จะทำให้การผสมติดลดลง หมูต้องอาจทำให้ลูกไม่แข็งแรงเป็นต้น

ปัญหาเรื่องโรคที่สำคัญเช่น โรคอหิวาต์สุกร (Swine Fever) ซึ่งทำลายชีวิตหมูทั้งลูกและแม่ นับเป็นเงินหลายล้านบาทต่อปีแก่การป้องกันและรักษาโดยการใช้วัคซีน เป็นการเพิ่มค่าใช้จ่ายแก่ต้นทุนการผลิต เป็นเวลานานแล้วที่เราต้องต่อสู้กับโรคนี้ และดูจะยังไม่พบวิธีการที่เหมาะสมที่จะกำจัดโรคนี้ออกไปจากบ้านเราได้เลย เช่นเดียวกับปัญหาโรคปากและเท้าเปื่อย (Foot and Mouth Disease) ได้ทำลายเศรษฐกิจในวงการเลี้ยงหมูเป็นอย่างมาก เพราะแม่หมูไม่สามารถให้นมลูกกินได้แก่ตนเอง

เคลื่อนไหวไม่ได้ ทำให้ตาย ส่วนลูกหมูถ้าเป็นมากก็บลุด ปากเป็นแผล กินนมไม่ได้ อัตราตายสูง และยังไม่มียุทธวิธีป้องกันและรักษาที่ดีที่สุด ดังนั้น เมื่อโรคนี้ระบาดย่อมเป็นการสูญเสียอย่างแท้จริงแถมมีการระบาดอย่างรวดเร็ว ยากแก่การควบคุม โรคแท้งติดต่อ (Brucellosis) แม้จะไม่ทำให้แม่หมูตายให้เห็นทันตาแต่เมื่อเป็นโรคนี้แล้วเป็นการบ่อนทำลายเศรษฐกิจอย่างแท้จริง เพราะนอกจากทำให้ผสมติดยากแล้วยังทำให้เกิดแท้งลูก แก่หมูท้อง หรือทำให้ลูกที่คลอดปกติไม่แข็งแรงจนต้องตายในที่สุด แถมการรักษาทำได้ยาก ส่วนการป้องกันอาจทำได้โดยการตรวจสอบโรคโดยใช้เซรัม แล้วทำลายหรือคัดตัวสงสัยหลังการทดสอบว่าเป็นโรคออกจากฝูง ส่วนโรคที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในปัจจุบันนี้คือโรคพิษสุนัขบ้าเทียม (Pseudorabies หรือ Aujeszky Disease) เกิดจากเชื้อไวรัสซึ่งเพิ่งมีรายงานการเป็นโรคนี้ในบ้านเราเมื่อเร็ว ๆ นี้เอง โดยเฉพาะในแหล่งที่มีการเลี้ยงหมูเป็นอุตสาหกรรม เช่น จ.นครปฐมและสุพรรณบุรี เมื่อเป็นแล้วยากแก่การรักษาพบว่าในลูกหมูมักตายหมด ส่วนในแม่หมูยังไม่มีรายงานในบ้านเราว่าทำให้ถึงตาย นอกจากนี้สภาพเนื้อหมูที่มีลักษณะ ซีด นุ่ม และมีน้ำ (pale soft and exudate) ซึ่งมักจะพบได้ถ้าหมูที่อ่อนแอต่อสภาพความเครียด (Porcine Stress Susceptible = P.S.S.) ซึ่งจะพบได้มากกับหมูที่ได้มีการพัฒนาให้มีอัตราการเติบโตเร็วและมีเนื้อมากกว่ามัน อาการของ P.S.S. มีพอจะสังเกตเป็นแนวทางในการทดสอบในขั้นต่อไปคือ ทางแกว่งตลอดเวลา หุสั่น เป็นผื่นแดงตามผิวหนังเมื่อเกิดการตกใจ นอกจากนี้อาจทดสอบโดยใช้ Halothane Test ซึ่งอาจใช้กับลูกหมูอายุ 8-12 สัปดาห์ หรือใช้วิธีทดสอบ Creatinine Phosphokinase (C.P.K.) Test เนื้อหมูที่เป็น P.S.E. เพราะเกิดสภาพกรดหลังฆ่าเร็วกว่าปกติ ทำให้โปรตีนของเนื้อหายไป เนื้อเหี่ยว ซีด นุ่ม น.น.ลด หมูที่เป็น P.S.S. สามารถถ่ายทอดไปทางกรรมพันธุ์ได้ เมื่อเกิดความเครียดขึ้นทำให้หมูตายโดยไม่รู้สาเหตุหรือทำให้เนื้อหมูเกิด P.S.E. ความเครียดเช่น เสียง ความชื้น อุณหภูมิ ลม ช็อค ความกลัวและความอ่อนเพลีย อย่างไรก็ตามหมูที่เป็น P.S.S. สามารถแก้ไขได้โดยการคัดเลือกพันธุ์ที่ไม่เป็น P.S.S. (ส่วนมาก P.S.S. พบในพันธุ์ Landrace, Poland China) เลี้ยงหมูอย่าให้แน่นเกินไป การขนส่งสู่โรงฆ่า ควรป้องกันมิให้มีความเครียดมากเกินไปเสียงดัง ขนส่งทางไกล อากาศร้อน เป็นการลดสภาพ P.S.E.

ยุคที่วิทยาการแผนใหม่กำลังเป็นที่ยอมรับกันนี้เอง บ้านเราได้มีการส่งพ่อพันธุ์โดยตรงจากต่างประเทศที่กิจการเลี้ยงหมูมีชื่อเสียงมาก เช่น เดนมาร์ก ฮอลแลนด์ หรือสหรัฐอเมริกา เป็นต้น นอกจากนี้ได้มีการส่งซ็อน้ำเชื้อแช่แข็งเข้ามาใช้

ผสมกับหมูในบ้านเราด้วย แม้ราคาต่อการผสม 2 ครั้งสูงถึง 3000 บาทก็ตาม ปัญหาต่อไปที่ควรจะได้ศึกษากันก็คือ เมื่อมีการนำหมูพ่อ-แม่พันธุ์หรือน้ำเชื้อแช่แข็งจากต่างประเทศโดยตรงมาใช้กับหมูในบ้านเราจะมีปัญหาแทรกซ้อนเข้ามาด้วยมากน้อยเท่าไร เช่น นำโรคบางชนิดที่ไม่เคยมีรายงานมาก่อนมาเผยแพร่ในบ้านเรา การรักษาและป้องกันยากมาก แถมราคาแพง เป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้เลี้ยงและมีผลต่อผู้บริโภคในที่สุด ทำอย่างไรล่ะ เราจึงจะป้องกัน การหลั่งไหลเข้ามาของลักษณะอันไม่พึงปรารถนาต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว น่าจะเป็นหน้าที่ของทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มคนที่นิยมสั่งหมูพันธุ์ต่าง ๆ จากต่างประเทศ หรือจะต้องให้มีการตรวจสอบอย่างเข้มข้นจริง เพื่อป้องกันความเสียหายของเศรษฐกิจของชาติ อย่าได้คิดถึงแต่สมัยนิยมกันมากนัก เพราะของใหม่เกินไปบางที่อาจปรับไม่เข้ากับสภาพแวดล้อมในบ้านเรา และในที่สุดไม่สามารถอยู่ในบ้านเราได้

พีระศักดิ์ จันทร์ประทีป
ธันวาคม 2522